

De resultaten... De biomonitoringscampagne in de media

Ook de laatste biomonitoringscampagne deed opnieuw stof opwaaien. De resultaten van de metingen, die het Steunpunt Milieu en Gezondheid heeft uitgevoerd bij het bloed en de urine van 1.583 volwassenen tussen de 50 en 65 jaar, werden op 11 december aan de pers voorgesteld. In de kranten van de daaropvolgende dagen verschenen dan ook artikels met duidelijke koppen als 'Vervuiling zit overal', 'Ook lage vervuiling schaadt gezondheid' en 'Platteland niet altijd gezonder dan stad'. Opnieuw zet de Biomonitor een aantal belangrijke citaten uit de in de pers verschenen artikels voor u op een rij.

Auteur: Karen Goeyens (Vrije Universiteit Brussel)

Download dit artikel (in pdf)

Bezoek de website van het Steunpunt Milieu en Gezondheid.

Eerst het goede nieuws

"Eerst het goede nieuws", schrijft De Standaard (12/12/2006). "Voor geen enkele schadelijke stof werden waarden gemeten die de norm van het aanvaardbare overschrijden. Maar die normen liggen vrij hoog, vindt Van Larebeke [woordvoerder van het Steunpunt, red.]. (...) Ook als de richtwaarden niet overschreden worden, hebben de vervuilende stoffen een impact op de gezondheid."

"Waar iemand woont, heeft gevolgen voor de hoeveelheid vervuilende stoffen in het lichaam.", schrijft De Morgen (11/12/2006). "Het onderzoek gaat echter in tegen de gebruikelijke opvattingen. Het platteland blijkt geen garantie voor een gezondere omgeving."

Wonen op het platteland is niet gezonder

"Het is niet noodzakelijk zo dat landelijke gebieden minder vervuild zijn dan industriegebieden", citeert Het Nieuwsblad (11/12/2006) Prof. Nik Van Larebeke. "In de landelijke gebieden vinden we bijvoorbeeld sterk verhoogde concentraties van chloorverbindingen zoals PCB's en restanten van de pesticide DDT, die toch al jarenlang verboden is. Cadmium is dan weer een probleem in de regio Olen, rond het Albertkanaal en in de havengebieden van Antwerpen en Gent."

Wel zijn, zo noteert de Standaard (12/12/2006), "cadmium, PCB's en DDT in ons lichaam op de terugweg, vergeleken met een studie uit 1999. Maatregelen om het gebruik van chloorhoudende middelen terug te dringen, hebben hun effect gehad. (...) Maar de PAK's en daarmee verbonden het fijn stof dat in de uitlaatgassen van het verkeer zit, gaan in stijgende lijn. We behoren tot de regio's met het meeste fijn stof ter wereld, zegt Van Larebeke. Vergeleken met het buitenland dragen de Vlamingen gemiddeld nog altijd meer vervuiling in zich."

Verder schrijft de Standaard: "De plaats waar je woont, heeft een invloed op welke en hoeveel vervuilers er in je lijf zitten. Maar zoals uit de monitoring van baby's en jongeren al bleek, zijn er geen niet-vervuilde gebieden in Vlaanderen meer."

"De woonplaats speelt een grote rol", schrijft de Morgen (11/12/2006), "Maar geslacht, leeftijd en – al dan niet – roken zijn minstens even bepalend voor de schadelijke stoffen die een persoon opneemt. Mannen hebben minder vervuilende stoffen in het bloed en urine dan vrouwen, maar voor pcb's gaat die algemene regel niet op. Roken verhoogt de aanwezigheid van lood, cadmium, benzeen en paks, die veel voorkomen in fijn stof."

Impact op gezondheid

"Astma en allergie kwamen frequent voor bij de geteste personen en er was geen onderscheid naargelang de woonplaats.", schrijft de Standaard (12/12/2006). "Wel vonden de onderzoekers merkwaardige correlaties met PCB's en pesticiden (DDT, HCB). Die zouden astma tegenhouden. PCB's en pesticiden halen de weerstand naar beneden, zegt Van Larebeke. (...) Maar het tast ook de afweer tegen infecties aan. Bovendien leiden PCB's tot meer suikerziekte."

Hoge PAK-waarden tonen een verband aan met DNA-schade. Het markantste resultaat van het onderzoek was dat de genen die geassocieerd worden met het ontstaan van kanker, actiever waren in de proefpersonen van Olen, het Albertkanaal, de steden en rond de verbrandingsovens.

Maar Van Larebeke wil niet zo ver gaan dat je in deze streken zoveel meer kans hebt op kanker. Om dergelijke verbanden te leggen heb je een goed kankerregister nodig en die bestaat nog niet in ons land.

Beleid

De Morgen (12/12/2006) besluit haar artikel met de reactie van Minister Vervotte op de resultaten van het onderzoek: "Zonder degelijk wetenschappelijk onderzoek zoals dit is geen behoorlijk preventiebeleid mogelijk (...) en het is nu zeer duidelijk geworden dat gezonde leefgebieden en leefmilieu moeten worden opgenomen in de preventiecampagnes over volksgezondheid." En "Van minister Kris Peeters (CD&V), zo besluit de Standaard (12/12/2006) haar artikel, "krijgt fijn stof in de volgende fase van de monitoring een prominente plaats."

* Deze nieuwsbrief is een gemeenschappelijk initiatief van vier verschillende actoren: de Gezondheidsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap, het Steunpunt Milieu & Gezondheid, Cel Milieu en Gezondheid van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land en Waterbeheer en de medisch milieukundigen verbonden aan de LOGO's. Samen maken zij deel uit van het Vlaams Medisch Milieukundig Netwerk. Bij de verschillende bijdragen aan de nieuwsbrief wordt duidelijk aangegeven worden wat de achtergrond van een auteur is. De informatie in dit artikel valt onder de verantwoordelijkheid van de auteur. Behalve voor verkoop of commerciële doeleinden staat het iedereen vrij artikels of informatie van deze nieuwsbrief of website over te nemen, bijvoorbeeld in uw eigen nieuwsbrief of krant, samen te vatten of vertalen of voorwaarde dat u deze nieuwsbrief als bron vermeldt. We zouden het op prijs stellen om een kopie van uw publicatie te ontvangen op de coördinatieceel van het Steunpunt Milieu en Gezondheid. Voor adresgegevens (raadpleeg de contactpagina).

[^ top](#)